

ABRIL
1870

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 - BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'00

EN TERRES DE GRECIA

—Prestin atenció, cavallers, que va a començar un altre acte de la gran tragedia.

Orientalisme

Durant el debat a què han donat lloc les reformes militars, s'han fet insinuacions de gravetat notoria. Tres homes tan distanciats en política com en Cambó, en Vázquez Mella i en Lerroix, han coincidit en indicar que l'iniciativa de les reformes no ha sortit del Govern i que no és la voluntat dels ministres la qui els dicta sa actitud en aquesta qüestió. D'aquí es dedueix que els ministres són titelles que's belluguen en el banc blau, moguts per una mà que estira els fils.

Quina mà és aquesta? Això és difícil de dir, però és fàcil d'endevinar.

S'ha parlat a Espanya, repetides vegades, de crisis orientals. Ara sembla que tenim reformes militars orientals.

Comprenem que succeeixin coses així a Bulgària i a Grècia, països de l'Orient. Però nosaltres tenim entès que Espanya està situada a l'Occident d'Europa. Ens haurem equivocat?

Com els crancs

Ni han que creuen en l'evolució dels pobles i en el progrés de les nacions. Efectivament, de la Rússia d'avui a la de trenta anys enrera hi ha una notable diferència; Inglaterra ha sofert una veritable transformació social; la França heròica de avui és completament diferent d'aquella França regida per Napoleón el Petit; tots els pobles i totes les nacions viuen, evolucionen, progressen, lluiten, milloren la seva vida material i perfeccionen la seva vida espiritual.

Tan sols la nostra Espanya resta estàtica i encara afortunadament, perquè quan se mou és per a tirar-se enrera. Si neix alguna iniciativa l'ofeguen desseguida els interessos creats o la entrebancadora rutina.

L'espectacle que donen les nostres Corts espanyoles, en mala hora obertes, és veritablement desconsolador. Encara's discuteix la necessitat de reformar l'exèrcit com en aquells bons temps del general Cassola. Encara's parla de la *hidra separatista* i de *idiomas i dialectos* com vint anys enrera. La qüestió de la ensenyança encara està poc més o menys igual que a mitjans del segle passat.

Ni el govern ni els representants del país s'adonen dels greus problemes que s'estàn resolvent a Europa, ni de les qüestions interessants que preocupen a tot el món. La cosa més interessant, avui com avui, és sapiguer quines males intencions porta en Romanones i de quina habilitat se valdrà per a fer la trabeta an en Dato.

Es en va que alguna veu isolada parli de coses series. Les paraules amb sentit comú s'esvaeixen en la buidor de les cambres o queden perdudes entre les *ingeniositats* estúpides dels *vius* parlamentaris a la madrilenya i les vulgaritats insustancials dels tontos provincians.

Ni la segura emigració d'homes i diners que sofrirà Espanya després de la actual guerra; ni el paorós problema de les subsistències que, cada dia encaranit-se, fan impossible la vida; ni la crisi industrial que es deixa sentir arreu; ni la situació de nostra marina mercant, a punt de desaparèixer; res absolutament preocupa als *frescos* que no tenen altra dèria que sostenir-se al candellero o substituir als que manen aixís que lo grín fer-los caure.

Intrigar, fer la zafardera, conjuminar pastels-fórmules, arrancar la pell del pròxim, de rei inclussiu en ayall; burlar-se del país, arròdonir algun negociet i mirar per sobre l'espatlla a tothom amb la vanitat imbècil de les nostres eminències; aquesta és la tasca única dels que tenen a les seves mans, desde el govern o desde l'oposició, els destins d'Espanya.

Per això en lloc d'avançar anem endarrera com els crancs.

JEP DE JESUS

L'irreverència dels creients

SIMULTÀNIA discussió pintoresca, el passat dilluns, en el Senat i el Congrés. Deixem, per avui, les sagrades ires del senyor Royo Vilanova, i parlem de la protesta de aqueix inefable marquès d'Arlanza, diputat bisantí, en favor del patronat de la Verge del Pilar sobre... els Correus i telègrafs espanyols!

**

Recordo que, quan jo era infant, se'm comptava, com un cas de fletomia i profanació, que'ls carlins havien nomenat *generalíssima* a la Verge dels Dolors. En la meua ànima de nen, això produïa una impressió de repugnància barrejada de grotesc. La imatge de Maria, advocació de tendresa, símbol de totes les suavitats femenines, convertida en capitana d'una host de bandolers, me semblava una monstruositat i un sacrilegi.

D'aleshores ençà, ha passat molta aigua sota els ponts... A Espanya, avui, tot monàrquic és un poc... carlí. L'intolerable i progressiva materialització de conceptes, introduïda pel catolicisme, és arribada a extrems inverosímils. Ja no és idolatria; és fetitxisme. En alguns esperits, desgraciadament la majoria, la religió sembla un culte de tribu, i no una percepció d'infinít, propia de seleccions humanes.

Si jo fós catòlic, aqueixes coses me produïrien no ja desdenyosa pietat, sinó odi indignació. ¿Es possible, senyors d'extrema dreta, que parleu d'irreverències republicanes, vosaltres que convertiu en baixa propaganda de partit o de casta les gracies incompreses d'una fè per a la qual sou «impermeables»? Compareu aquelles delicades i amoroses metàfores de la Lletania, vagament sorgides dels epitalamis salomònics amb la grosera pluralitat dels vostres ídols, i veureu la diferència. Precisament en nom de la puresa mateixa del mite cristià, gelós de la seva pròpia irrealitat, us hauriem de perseguir com a renegats i blasfems.

Una senyora anglesa, fermament cristiana, amb aquella severa fè dels antics puritans, me preguntava l'altre dia, escandalitzant-se, detalls de la superstició a que és arribat en certes regions el culte a les reliquies. I va empalidir d'esglai al dir-li que en la Catedral del meu país, un divendres de cada Quaresma, s'adora públicament un reliquiari on diuen que se conserva (quasi

sento vergonya de dir-ho) una gota de la llet de Maria Santíssima!

No, senyors de la extrema dreta. Jo, qui no crec en Déu, perquè sento la divinitat, soc infinitament més respectuós que vosaltres per les amables minucies d'una llegenda on hi ha un no sé què de la sagrada infància de l'humanitat. En les dolçors evangèliques (tan distants de vosaltres!) hi ha una memòria del temps en que la nostra ànima col·lectiva era encara pueril i rudimentària; i s'obria com una flor a la ventada dolorosa de la veritat. Aleshores, en un primitiu moviment poètic, inspirava de dolça mentida les realitats, i destriava una gran Mare oculta darrera la duresa de les forces naturals; s'acotxava sobre la falda invisible, com a cercant la perduda entranya maternal, apenedit de la naixença; i creava la Deesa, la Protectora que mancava an el seu monoteisme hebraic, tan sec, encara no ben emancipat de les cruces bíbliques; creava una forma de misticisme femení, com un principi llunar; per a consolar les nits de l'ànima.

An aqueixa visió, exquisidament familiar, deu girar-se els ulls en l'agonia, quan se recerca, per instint, la mà protectora de la mare, per a l'home redevingut infant, sorprès i esglaiat del misteri de la mort, com ho va ésser del misteri del naixement.

I l'altra inexistència d'aqueixa divinitat maternal, és lo qui fa precisament més pura i sens màcula la seva imatge, que vosaltres taqueu de realitat i de rudesia.

**

Els antics gremis, vistosa multitud de jerarquies burgeses, lluien un sant patró per a cada un, com a encarregant-li la tutela de llurs feines pacífiques; i en les processons, aquells tabernacles i estandarts eren com una pompa de noves dionisiaques, una mena de teatre, mixte, com tots, de religiós i ciutadà. Però hi havia un acord perfecte entre l'època i la *representació*; hi havia una bellesa tota genuïna i personal en aquella imatge.

Avui... oh! avui la «sensació de Déu» se refugia en l'ànima dels ateu, dels pietosos ateu, amarat de l'antiga gràcia, qui tenen percepcions d'infinít perquè no tenen fè, això és, facultat de limitar dins concrecions antropomòrfiques les coses desconegudes i eternes.

Entre el funcionari qui elegeix patrona a una imatge concreta, com nomenaria a l'ex ministre Z***, president honorari d'una societat, i el pobre incrèdul que sent encara humitejar-se-li els ulls tot llegint les velles paràboles o tot mirant les Verges gòtiques, hi ha la mateixa distància que entre el minut i la immortalitat.

**

Escoltant les vostres protestes, senyor marquès d'Arlanza, presenciant les vostres lluminoses iniciatives, impagable senyor Ortuño, hi ha un eco interior qui canta en nosaltres: *Bisanci! Bisanci!*— ¿Quins turcs hi haurà a les portes d'Espanya, oh divina Saviesa, oh Santa Sòfia?

GABRIEL ALOMAR

El mocador vermell

U s. recordeu d'aquells temps que en Lerroix anava als mitings amb un mocador vermell al coll? El mocador vermell simbolitzava les propagandes enceses, revolucionaries, subversives del Lerroix d'aleshores. Avui don Alexandre gastà coll planxat i corbata amb brillants. El mocador vermell fa temps que va deixar-lo.

Però heu's-aquí que el mocador famós, deixat a un recó de calaix per en Lerroix, l'ha agafat l'Emilià Iglesias. Aquest, encara que ell digui el contrari, s'ha revoltat contra en Lerroix, banquer, i s'ha posat al coll el mocador vermell.

I amb el mocador vermell ben posat escriu els articles de *Germinal* i pronuncia els seus discursos. El seu discurs de l'Ateneu d'Hostafrancs sembla una reedició dels articles d'en Lerroix en l'època de la teia incendiària. L'ànima, els procediments i l'oratoria de l'antic Lerroix han passat del capdill al lloctinent. Oh màgic poder del mocadoret de granà!

L'Emiliano no és precisament sant de la nostra devoció. Però això no ens priva de dir que ell predica actualment allò mateix que en Lerroix havia proclamat com a essència dels seu partit. Des d'aquest punt de vista, en son discurs del passat diumenge va dir una pila de veritats. Entre altres podem esmentar les següents:

1.ª Que en Lerroix està rodejat per una coïa de senyors de levita i xistera. (Ja és sabut que en Raffles vesteix molt bé.)

2.ª Que el partit radical ha abandonat la política d'espardenya i les seves velles tendències obreristes.

3.ª Que els radicals s'han coal·ligat amb la *Lliga* per a xuclar de la gran vaca de la Exposició.

4.ª Que els regidors radicals han posat les mans en els negocis municipals de les Pompes fúnebres i de les Escombraries.

5.ª Que és una vergonya colossal que sigui el Cullaré qui dirigeixi *El Progreso*.

6.ª Que *El Progreso* cau de les mans de tant anodí...

L'Iglesias va declarar repetidament que res del que deia anava contra en Lerroix. Però la veritat és que les pedres llançades per l'Emiliano cauen de rebot damunt del *caudillo*. A més, alguns cops de pedra directes va llençar-hi, com allò de insistir en que ell no necessita que ningú li dongui galons, puix se'ls sab guanyar, i allò altre de que, per a calumniar-lo a ell, les àguiles s'han tornat escarabats. Suposem que aquestes àguiles no seràn ni en Pich ni en Cullaré...

L'hereu de don Clodoaldo

L senyor don Antoni Royo Villanova, catedràtic de l'Universitat Central, senador, tipus perfecte de mediocre bellugadit, és avui per avui el catalanòfob més famós i amoïnós. De la catalanofòbia ell n'ha fet una especialitat, i n'ha obert botigueta a Madrid. Ara al Senat acaba de trobar una nodrida i reumàtica parroquia.

El senyor Royo és aragonès, i per això és toçut. Fa temps que va començar a heure-se les amb el catalanisme, i encara segueix en el mateix tarannà. I a fè que el seu segon cognom, Villanova, semi-traduit al castellà, demostra que la seva ascendència materna era catalana. Ja que no's posa Vilanova, com pertoca, més valdria que's posés Villanueva, completament en castellà.

Què li passa al senyor Royo? Li passa que els catalans li hem fet pendre una enrabada més. Tot un fiscal de io Contencios, que exerceix ses funcions a Barcelona, se trobà amb un recurs contra un acord de la Diputació, on figura l'expedient instruit per aquesta corporació en llengua catalana. El solemne fiscal va fer un gest de disgust i de menyspreu i es negà a informar: ell no entén aquella llengua.

Ha arribat el gravíssim fet a coneixement

Vent de ponent

—Ja ha vist aqueixos polítics de Madrid com ens ataquen la llengua?...
—Bé!... Mentres no vagin contra la de badella rai, deixa'ls dir!

del senyor Royo. I el nostre home com a catedràtic de Dret Administratiu, com a senador i com a aragonès, s'ha indignat i ha dit al Senat quatre coses fortes. El pobre senyor Benet i Colom, arqueològic exemplar de català anticatalanista, ha fet declaracions d'espanyolisme incondicional. I els senadors, per efecte dels dos discursos esmentats i de la calefacció de la Cambra, s'han entusiasmat i han interromput i han aplaudit i han protestat. Fins hi ha hagut cops de puny damunt dels pupitres. Oh, els jaiets, quina gatzara!

De res han valgut les paraules d'en Molas ni el discurs eloqüent i plè de seny d'en Junoy. El senyor Royo, cada vegada més enfurismat, ha deixat anar a raig fet els atacs i les burles contra Catalunya. Amb els seus recents discursos al Senat, el senyor Royo s'ha guanyat el títol honorífic d'hereu i successor del difunt i immortal don Clodoaldo.

El cas discutit dona realment motiu per a l'indignació i la protesta. Però en sentit del tot contrari. Lo indignador, lo intolerable, no és que a Catalunya els documents s'escriugin en català, sinó que'ns enviïn aquí funcionaris, autoritats i empleats de tota mena que no saben la llengua de la terra on han d'exercir les seves funcions. Això sí que és una falta de respecte, una imposició tirànica, una absurditat inacceptable.

FULMEN

Una medalla exemplar

ANVERS

Aquestes són les Corts d'Espanya. Qui havia dit que'l país era mort, que mancaven energies, que Espanya agonitzava sense que res, ni el gran trasbals europeu fós prou a despertar-la?

Aquesta gran sala del Congrés avui que

hi estem curiosos de pendre el pols a la vida nacional, bé ens ho desmenteix prou tot això, afortunadament.

Un gran orador ha de parlar avui. Se diu si, además, intervindrà el Comte de Romanones. Se diu també que pot ser hi haurà crisi, que en Dato se'n vol anar, que en Romanones no vol venir, que aquell vol fer una traveta an aquest i, naturalment, també es diu viceversa i la gent ho creu més.

El saló de sessions és plè de gom a gom. Els diputats ocupen llurs llocs als escanys; se respira l'expectació i l'ansietat. Les tribunes públiques estan abarrotades de curiosos. Sembla que passi per l'ambient d'aquella sala que és com dir per les pàgines de la Historia d'Espanya, una gran hora solemne.

Si n'hi ha de vida aquí! Que vinguin els incògnits i que ho vegin! Aquesta animació, aquest bullir apassionat, aquest foc en els comentaris i en les discussions, aquí, en el lloc on se ventilen i resolen els problemes nacionals, són deu de vida, fogar d'energies. No cal sinó mirar tot això un moment, des d'aquest recó de tribuna en que ens trobem. Tot, a l'entorn nostre i sota els nostres ulls viu, i viu intensament. Un alt interès sembla guiar-ho tot.

Després del discurs del gran orador i de l'intervenció d'en Romanones, els corredors, el saló de conferències, les demés dependències de la casa bullen també extraordinàriament.

I si això passa—pensem nosaltres provinçians de bona fe—quan se discuteix un afer, tant interessant com se vulga, però que al fi i al cap no se refereix directament i substancial a l'entranya de la vida nacional; quan se tracta un problema merament polític que no afecta els interessos vius del poble; quan serà quan un d'aquests afers o problemes siguin posats a discussió en aquest fogar d'energies que, avui, ens ha sigut permès veure en plena ebullició potentia?

REVERS

La Cambra no sembla la mateixa. Aquella deu de vida, aquell fogar d'energies, és font

assecada, llar apagada, forn plè de cendres.

Les tribunes públiques són desertes. Nosaltres hi estem avui amples com a càl-sogre.

Arriba fins elles, cansada, monòtona, avorrida i feble la veu d'un senyor diputat que parla sense commoció, amb ver defalliment.

Per fora, als corredors, sembla que hi ha gran brugit, però aquí dins sembla que la vida s'hagi adormit. Sembla que haguem caigut al fons d'un pou o molt endins d'un mar desconegut.

«Estic endins, endins d'un mar desconegut, l'aigua pesanta sembla que mai s'hagi mogut.» com cantà el poeta.

Hi ha un moment que arriba a guanyar-nos la por d'aquesta hora en que el president badalla i en el Banc Blau un senyor ministre s'ensopeix dolçament, amb una suau veleïtat de són.

Un suprem ensopiment cau damunt de totes les coses. I aquesta llum artificial que brilla des de les altures, ho sembla més que mai d'artificial.

La veritat, ens hi trobem malament avui aquí. No ha interessat a ningú, segons es veu, aquesta discussió. Tothom deu tenir ganes de que s'acabi.

El pobre orador és veu que parla per força, sense convicció.

Als corredors, que estan molt animats, els profums de la política, conferències i comenten amb vives les incidències de la política. La plana major de tots els partits es troba an allí, discutint i comentant, parlant i xerrant amb animació extraordinària.

En canvi, a dintre, al saló de sessions, no hi ha més que 28 diputats.

Sí que deu ésser poc interessant aquest debat.

Veïam! Escoltem.

Ah! sí. Se discuteix una cosa que no interessa als diputats.

«El problema de les subsistències!»

Aquests 28 hi són per a guardar les formes. No vagin vostès a creure que tenen el mal gust d'interessar-se per aquestes coses!

MARCEL

Sonata XXI

RES, jo me'n vaig a Madrid. Que a què fer-hi? A abraçar el negre, a petonejar an aquest Emili de la meua ànima que ha deixat an en Castellar a l'altura del Xeringuit, essent ell el monument a Colón.

Mireu que n'és de gran el senyor Junoy, senador del reino. Lo que és per a fer la gata i la Ramoneta ningú li empetia la basa.

S'ha de defensar a en Prat i a la Lliga i an en Cambó? Junoy en porta. En porta i amb traça, ningú ho hauria fet millor, pot-ser un altre vinga cridar i vinga treure el sant Cristó gros i visca la Santa Estridència. Ell no, suaviter, suaviter...

Qui m'ha agradat també és el senyor Royo Villanueva. No heu llegit lo que digué? Escolteu:

«Para mí no hay más nación que España ni más conde que el conde de Romanones.»

Doncs ja està servit aquest senyor catedràtic. Si no té més nació ni més comte que els anomenats, que's faci retratar, perquè això són ideals i lo demés romanços. El conde de Romanones?... Vaja, home, vaja!

I parlant d'una altra cosa, saben que n'hi ha per a tirar el berret al foc? De veres vos ho dic, escolteu: Maura no! Maura no! Maura no! I an el primer projecte que presenta el govern a l'oncle Toni se li acut ficar-li la mà a la boca, agafar-lo per la gúa i girar-lo al revés, i com se li acut se fa. I tots amb ell, des d'en Lerroux a en Cambó, i el ministre de la Guerra i en Dato i no dic nosaltres perquè jo de militars penso no parlar-ne mentre hi hagi la líci que hi ha. Per estar-se a la presó ja són bons els quinzeneris i els que fan furt i els que maten.

Sigui com vulgui, començo a tenir una mena de recança i temor de que la vàrem dinyar.

Ah! Germania ja ha trobat l'arrecada de coral—de vermell, sanguinós coral—que li faltava. Fent parió amb Bèlgica, ara s'ha penjat Servia a l'orella esquerra. Li ha costat

força, ha tingut d'obligar als búlgars per a que anessin a robar-la aquesta joia balcànica, però pot dir-se que ja la té. El mal és que pot-ser es tracta d'unes arrecades que li estriparàn les orelles.

I ara que parlem dels búlgars, es veu que el nostre amic Voltaire ja els coneixia an aquests primors de civilització; uns búlgars al pobre Cándid, després de enredar-lo, el feren passar per les barraquetes; uns altres búlgars fóren els que violaren a Conegunda en el castell de Thunder-ten-tronckh, búlgars els que la feriren, búlgars els que la vengueren com a esclava.

Si mai el nostre Cándid amic pogué tenir un dubte de viure en el millor dels móns coneguts, a Bulgària ho degué.

Uix! quina terra.
Doneu-me beure.

MORITZ VI

Notes de fóra

Llinàs.—L'ensotanat que encara patim en aquesta xamosa vila, reb tantes sotregades i disgustos, que si'no's torna foll ja farà prou.

Contra els seus desigs, s'han fet les eleccions municipals per l'article 29, guanyant les majories l'element lliberal que domina a la Casa de la Vila, no podent tenir-hi el Mossega ni un sol llepa-ciris, representant seu.

Ha vist el fracàs de quants recursos d'alçada, protestes i denúncies criminals ha entaulat o dirigit contra la immillorable gestió del nostre Ajuntament.

I diu que pel ram d'Hisenda li estan buscant les pessigolles per haver-se apropiat i venut uns terrenys que's diu que no eren seus, que ja li costarà feina i pistrincs l'arreglar-ho.

I darrerament, empenyat l'home negre en que el jutjat municipal no podia autoritzar consentiments matrimonials, ha fet recurs a la Superioritat perquè li aclarissin l'article 48 del Còdic civil, i amb l'aclaració li han dit senzillament que és un burro de set soles. «En volen més?»

Ja ho deiem en la darrera nota, i ho repetim avui, que'l pobre Peret dels ofertoris no havia acabat pas de ficar els peus a la galleda.

Dijous, 2 de desembre, es posarà a la venda

L'Esquella de la Torratxa
ALMANAC per a 1916

Valdrà com sempre UNA pesseta

LA GABIA DE LLOROS

—¿Sabs lo que hauria de fer?—
va di un dia a donya Espanya un que, per lo que s'ha vist, devia se un tarambana.—
Ompli una gabia de lloros. Son unes besties molt savies que, apart de lo que distreuen, solen donar devogades consells d'alta utilitat i orientacions admirables.—

Donya Espanya que, la pobre, estava desesperada per lo desastrosament que'ls seus negocis li anaven, va seguir l'indicació i, fent-se fe una gran gabia, va ficar-hi uns quants cents lloros de variadíssims plomatges, blancs, morats, blavosos, grisos, rojos, verts... tota la gama.

Un cop els tingué instal·lats i proveïts de pitança, s'assentà ben aprop seu, i... aquí fou quan donya Espanya compregué el gran disbarat que havia fet al fiar-se del bromista carrincló qui l'havia aconsellada.

Els tals lloros, en efecte, xerraven amb molta gracia, però ¿què deien, total? Res; un torrent de paraules, però ni una sola idea, ni una ocurrencia acceptable, ni un pensament de profit, ni una iniciativa sana.

«Que jo vui discutí allò, »que a mi no'm dona la gana,

Calçat d'urgència o un ataconador toçut

—Senyors, ho sento molt, però aquestes porten més pressa.

»que això crec que és preferent,
»que molt més ho és allò altre,
»que tu un cop vares dir naps,
»que tu un dia vas dir raves,
»que primè és el pressupost,
»que primè ha d'ésser l'esquadra,
»que l'exèrcit, que'l comerç,
»que les zones, que les fàbriques,
»que la dreta, que l'esquerra,
»que les vinyes, que les aigües...»
és a dir, molta retòrica,
uns discursos admirables,
un devassall d'eloqüència,
però sustancia, ni rastre!...

—Això és allò tan hermos
que'm deia aquell poca latxa?—
va exclamar fóra de sí
la misera donya Espanya.—
Aquests són els animals
que havien de consolar-me
i treure'm amb son enginy
del llot on estic ficada?
Prou. No'ls vui mantenir més.
Si a la fi tinc d'enfonzar-me,
vui enfonzar-me amb quietut,
no voltada de xerraires.—

Lo qual que no fóra estrany
que una tarda donya Espanya,
cansada de tant soroll
i tanta paraula vana,
d'una puntada de peu
reventés lloros i gabia.

C. GUMÀ

INGÜ l'hauria pogut titllar de
res a mossèn Pelegrí, sinó
hagués estat el vici amagat
de la beguda punyellera.
Com a confessor era un
confés amb tota la barba i
amb un sac ple de bons consells i sanes re-
gles de conducta; com a persona de bons
sentiments valdria més que nosaltres, com a pare
de família que parli la majordona; res, que
era un home i un capellà sencer.

Perfectament, després de les bones venen
les males i les males, en aquest cas, no són
males sinó mala, una i sola però capaç ella
sola d'escandalitzar a un poblet, a una vila i
adhuc a una gran ciutat.

Mossèn Pelegrí aimava el mam. Mam-ar-
dent, mam-roig, mam-blanc, mam del que
fós. Quan aquest l'amparava i tenia entre
sos braços viciosos, mossèn Pelegrí no'ra
mossèn Pelegrí sinó un capellà embrutit que
en lloc de cantar les absoltes, cantava can-
çons llicencioses que feien tornar les galtes
de les noies vermelles com tenia la punta
del nas ell, és dir: com una maduixa.

La seva conducta en materies del beure
escandalitzava al poble, tant més quan ni el
sant sacrifici de la missa sabia contenir els
seus instints assedegats. Patricó que cabia
en el càlzer, patricó que s'hi feia posar i els
pobres escolans no trobaven en les cana-
lles gota de vi per aconsolar el llur ventrell,
ni fican-t'hi la llengua dintre.

D'aquí certament sortí la brama de bo-
rratxo que caigué sobre les espatlles de mos-
sèn Pelegrí, brama que anà creixent tant i
tant, de tal manera, que arribà a les sagrades
orelles del senyor bisbe.

Escandalitzat aquest envià a cercar al sa-
cerdot ubriac, i ja en la seva presència li
digué.

—Mossèn Pelegrí!
—Il·lustríssim senyor.
—Mossèn Pelegrí... Mossèn Pelegrí.
—Il·lustríssim...
—Vui dir porcí vui dir borratxo, barraló,
cràpula!

—Senyor!...
—Es veritat o no és veritat, esponja! veiam
tíre'm l'alè sobre.

—Jaaaa...
—Bacó! ho veus? Tu has begut.
—Es de la missa.
—Ja m'afaitaràs demà!
—I avui si vol, però cregui tot són calum-
nies, jo no aimo la beguda, fins me repugna,
pastor.

—Doncs perquè te'n fas omplir el càlzer
amb escàndol dels escolans i del poble enter?
—Ah senyor il·lustríssim! Pare espiritual
i estimat. Servidor res de begudes, ni arden-
tes ni refrescantes, però quan lo que tinc
davant reflexiono lo que és, quan penso que
allà tant difícil d'empassar és la sang de
Crist, de Déu, no puc fer-hi més, m'exalto
i... me'n beuria un bot sencer.

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 19 AL 25 NOVEMBRE DE 1915

Per terra

La lluita s'ha fet tenaç i extraordinàriament
violenta en el front italo-austriac de l'isonzo.
Els italians s'han apoderat de la població d'Os-
lavia i de les altures a l'est, les quals estan a dos
o tres kilòmetres de la ciutat de Goritzia, clau de
la defensa del front austriac. Més al sud, en l'alt
planell del Carso, els italians han realitzat im-
portants progressos, per la banda de la munta-
nya de San Michele, que domina les posicions
austriacques en aquell sector. Han perdut els
austriacs uns 2.000 presoners i gran quantitat
de material de guerra. Si no reben tot seguit
considerables reforços la famosa i formidable
línia de l'isonzo serà esbotzada pels italians.

Als Balkans, segueix la retirada dels serbis en
el nord, si bé les seves contraofensives tenen
èxit en alguns punts. A pesar de les informa-
cions alarmistes, Monastir segueix en poder dels
serbis.

Cap canvi especialment remarcable hi ha ha-
gut en els altres fronts.

Per mar

Els torpeders russos han tirat a fons al Bàltic
un navili vigia alemany de 3.000 tonèlades. Dels
200 tripulants se n'han salvat 20, que han quedat
presoners.

Un transport turc ha topat amb una mina al
mar de Màrmara, enfonsant-se i morint negats
500 soldats otomans.

Per l'aire

Nombrosos combats aeris, amb avantatge pels
aliats. Els avions austro-hongaresos han seguit
tirant bombes sobre les ciutats de l'Itàlia del
nord.

ABEN que generalment hi ha tan-
tes baralles per la primera te-
nència al nostre Ajuntament?
Doncs ara sembla que'ls dos
prohoms, a qui era natural de-
signar com a primer tinent d'al-
calde, la desprecien.

Ni en Durán i Ventosa, ni en Giner de los
Ríos volen la primera vara. Aquest perquè vol
—i farà molt bé— tornar a ésser diputat a la

primera ocasió que's presenti, i aquell perquè
la Escola de la «Lliga» ho deu dir en una de les
seves lliçons.

Caram! Sí que estem desmenjats!
I el pobre Pich que l'ha de deixar i li sab tan
greu! Pot-ser tot se podria arreglar. Que se-
gueixi en Pich!

Per ara, sembla que tots bons. Ni cau el Go-
vern, ni passa res. Tot perquè, segons se diu i
adhuc ho ha dit ell mateix, en Romanones no
vol el poder.

Es deliciós! Es una mostra més de les aven-
tatges i excel·lències del règim.

Llegim a *La Vanguardia* una relació dels da-
rriers aldarulls estudiantils:

«Los estudiantes reanudaron la tarea de
arrancar adoquines y después de arrojar varios
contra la puerta principal del edificio, que no
fué rota gracias a la presencia de los bedeles,
que con sus cuerpos formaron barricada de-
lante de ella...»

Homes! Millor dit: héroes!
Aquests bedels mereixen la Creu de ferro.
No li sembla, senyor Carulla?
Vostè sí que la porta la Creu!

Sembla que Grecia no acaba de portar-se com
deuria.

Aquesta actitud de Grecia, que'ns fa molt
poca gracia, pot complicar encara més l'actual
situació de la guerra europea.

Però no tinguin por. Hi han coses que estan
més altes que tot i que no's decanten política-
ment d'un costat o de l'altre. Estan sempre fixes
i serenes a favor dels aliats.

Ja hi han regidors electes que corren per les
oficines municipals recomanant expedients.
Això sí que és matinejar.

Quasi bé diríem *madrugar* amb la Pubilla.

Formidable!

Passaven de cinc cents els concurrents a la
pelegrinació de Badalona, que tingué lloc diu-
menge passat.

Menos mal que fóren bastants més els vots de
badalonins que feren sortir triomfant de les
urnes el nou Ajuntament republicà.

L'aconteixement de la setmana. Ens en ente-
rem per un diari:

«Hoy cumple el primer aniversario de la en-
trada solemne en esta ciudad del señor obispo,
doctor Reig.»

Un any ja fa que és bisbe de Barcelona,
l'il·lustre xuflero?

Doncs mireu, no'ns en havíem adonat.

Llegeixo:

«Demà, a la Catedral, se celebraran solemnes
honres funeraries en sufragi dels Arquitectes
difunts.»

Fan bé d'anunciar-ho.
Hi anirem a resar un pare-nostre per l'ànima
d'en Falqués.

Ja sé que és viu, però, per als barcelonins
resulta un mort que no'ns el podem treure de
sobre.

Per celebrar la victòria dels respectius candi-
dats, fa dies que tot són àpats, banquets i
lunchs en els nostres centres polítics.

Ben mirat, és el gran sistema.
Embafar-los ara, per a que després no tin-
guin tanta gana.

Un predicador baixava de la trona, quan s'hi
apropà un geperudet:

—Vostè acaba de dir en la seva predicació, ex-
clamà l'esguerrat tot condolgut, que Nostre
Senyor ho va fer tot bé. Miri'm la meua es-
quena.

El sermoneaire, sense immutar-se.
—I és la veritat: tu com a geperudet ets dels
més ben fets que he vist.

EN PREMSA

ALMANAC

DE

La Campana de Gracia

PER A 1916

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer
del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y Cia